

Klebelsberg Intézményfenntartó Központ 139022

OM azonosító: 038551

**Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola,
Szakiskola, Kollégium,
Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA II.

*Pedagógiai program
8. sz. melléklet*

HELYI TANTERV Általános iskola 1-8 évfolyam

2016

Dr. Benczéné Csorba Margit
főigazgató

Tartalomjegyzék

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE	3
1. VÁLASZTOTT KERETTANTERV, ÓRASZÁMOK.....	3
1.1. TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK	3
1.1.1. Általános iskola - enyhén értelmi fogyatékos tanulók	3
1.1.2. Általános iskola Közepes súlyos értelmi fogyatékos tanulók	5
2. TANULMÁNYI SÉTÁK, KIRÁNDULÁSOK.....	6
3. TANKÖNYVEK, TANESZKÖZÖK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK KIVÁKASZTÁSÁNAK ELVEI	10
4. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA.....	11
5. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE.....	12
6. ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERÜNK	14
6.1. A TANTÁRGYHOZ, A TANULMÁNYI MUNKÁHOZ KAPCSOLÓDÓ ELLENŐRZÉS	15
6.2. A TANULÓK SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉSE, SZOCIALIZÁLTSAGA, ATTITÜDJE, FEJLŐDÉSÉNEK MÉRÉSE, ELLENŐRZÉSE 15	
6.3. A TANULÓK TUDÁSÁNAK MÉRÉSE.....	16
6.3.1. A félévi és év végi mérések	16
6.3.2. Diagnosztikus mérés	16
6.4. A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE	17
6.4.1. Fejlesztő értékelés.....	17
6.4.2. A formatív értékelés	17
6.4.3. Szummatív értékelés.....	18
6.4.4. Az értékelés formái és rendszeressége.....	18
6.5. A TANULÓK TELJESÍTMÉNYÉNEK MINŐSÍTÉSE A TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTT ÉS AZ ÉRTELMIILEG AKADÁLYOZOTT TANULÓKRA VONATKOZÓAN	19
6.5.1. Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés követelményei és formái	21
6.5.2. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	22
6.5.3. Évfolyamismétlés	22
6.6. A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE	23
6.7. A JUTALMAZÁS ELVEI	25
6.8. A SZÜLŐK TÁJÉKOZTATÁSA A TANULÓK EREDMÉNYEIRŐL.....	26
7. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI 27	
8. A NAT ÁLTAL MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK HELYI SZABÁLYAI	28
8.1. PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	28
8.2. GYÓGYPEDAGÓGIAI HABILITÁCIÓ – REHABILITÁCIÓ	29
9. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI	31
10. AZ OKTATÁSSZERVEZÉS SPECIÁLIS FORMÁI	31
10.1. AZ ÖSSZEVONT OSZTÁLYOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK	31

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE

1. VÁLASZTOTT KERETTANTERV, ÓRASZÁMOK

Iskolánk a 51/2012.(XII.21.) számú EMMI rendelet 11.sz. mellékletben megjelölt és a miniszter által jóváhagyott

- Kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8.évfolyam)
- Kerettanterv a közép súlyos értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyamon)

1.1. Tantárgyi struktúra és óraszámok

1.1.1. Általános iskola - enyhén értelmi fogyatékos tanulók

Óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7*	7
Matematika	5*	5*	4*	5*
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	2	2	2	2
Ének-zene	2	1	2	2
Vizuális kultúra	2*	2	2	2
Informatika	-	-	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	2*	1	2*
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Kötelező óraszám	25	25	25	27
Rehabilitációs tanórai foglalkozás (Nkt. 6.sz.melléklet alapján)	3	3	3	3

A tantárgyankénti 10%-os szabad időkeretet, valamint a szabadon tervezhető órákat (évfolyamonként 2 óra) gyakorlásra, az ismeretek elmélyítésére, differenciált képességfejlesztésre fordítjuk.

*A szabadon tervezhető órakeretet

- minden évfolyamon a matematika órák óraszámának növelésére
- 3. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom óraszámának növelésére
- 1. évfolyamon a vizuális kultúra óraszámának növelésére
- 2. és 4. évfolyamon a technika, életvitel és gyakorlat óraszámának növelésére fordítottuk.

Óraszámok az 5-8. évfolyamon

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	5*	5*	5*	4
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	5*	4	4	5*
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természetismeret	2	2	4	4
Földrajz	-	2*	2*	2
Ének-zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	2	2*
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Összes óraszám	28	28	31	31
Rehabilitációs tanórai foglalkozás (Nkt. 6.sz.melléklet alapján)	3	3	4	4

A tantárgyankénti 10%-os szabad időkeretet, valamint a szabadon tervezhető órákat (évfolyamonként 2 óra) gyakorlásra, az ismeretek elmélyítésére, differenciált képességfejlesztésre fordítjuk.

*A szabadon tervezhető órakeretet

- 5. és 8. évfolyamon a matematika órák óraszámának növelésére
- 5., 6., 7.. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom óraszámának növelésére
- 6., 7. évfolyamon a földrajz óraszámának növelésére
- 8. évfolyamon a technika, életvitel és gyakorlat óraszámának növelésére fordítottuk.

1.1.2. Általános iskola Középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók

Óraszámok az 1-8. évfolyamon

A nevelés- oktatás- fejlesztés területei	Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Anyanyelv és kommunikáció	Kommunikáció	4	4	4	4	4	4	5	5
	Olvasás-írás	3*	3*	4*	4*	4	4	3*	3*
Társadalmi környezet	Számolás-mérés	3*	3*	3*	3*	4*	4*	4*	4*
	Játékra nevelés	2	2	2	2				
	Társadalmi ismeretek					2*	2*	3*	3*
Életvitel és gyakorlat	Önkiszolgálás	2	2						
	Életvitel és gyakorlat			2	3*	2	2	3	3
Természeti környezet	Környezetismeret					3*	3*	2	2
Művészetek	Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2
	Ábrázolás-alakítás	4*	4*	3*	3*	2	2	2	2
Informatika	Információs eszközök használata							2*	2*
Testi nevelés	Mozgásnevelés	5	5	5	5	5	5		
	Testnevelés							5	5
Összesen		25	25	25	26	28	28	31	31
Rehabilitációs tanórai foglalkozás (Nkt. 6.sz.melléklet alapján)		3	3	3	3	3	3	4	4

A tantárgyankénti 10%-os szabad időkeretet, valamint a szabadon tervezhető órákat (1.2.3 évfolyamon 3 óra, 4.5.6.7.8.évfolyamon 4 óra) gyakorlásra, az ismeretek elmélyítésére, differenciált képességfejlesztésre, tanulmányi sétára, kirándulásra fordítjuk.

*A szabadon tervezhető órakeretet

- minden évfolyamon a számolás-mérés órák óraszámának növelésére,
- 1-4., és 7-8. évfolyamon olvasás-írás óraszámának növelésére,
- 5-8. évfolyamon a társadalmi ismeretek óraszámának növelésére,
- 4. évfolyamon az életvitel és gyakorlat óraszámának növelésére fordítottuk.
- 5.,6. évfolyamon a környezetismeret óraszámát 2-2 órával növeltük meg,
- 1-4. évfolyamon az ábrázolás-alakítás óraszámát növeltük meg,
- 7.,8. évfolyamon az informatika óraszámát növeltük meg.

2. TANULMÁNYI SÉTÁK, KIRÁNDULÁSOK

Iskolánk hagyományai közé tartoznak az osztálykirándulások, melyek a tantervi anyaghoz kapcsolódnak.

A tanulmányi séták, illetve kirándulások jelentősen hozzájárulnak az értelmi fogyatékos tanulóink integrált szemléletű ismeretsajátításához, készség- és képességfejlesztéséhez, miközben gyakorlatias ismeretekre tesznek szert. A tematikus kirándulások a **tanulók esélyegyenlőségét** is szolgálják, hiszen az érintett tanulónépeség döntő hányada **halmozottan hátrányos helyzetű**, a családok számottevő része létminimum alatt él, ezért a gyermekeknek csak az iskola keretén belül nyílik lehetőségük a tervezett kulturális intézmények programjain való részvételre, az állatkert, illetve a felsorolt tájegységek megismerésére.

A tervezett kirándulások

- **Környezetismeret 1-4. ismeretanyaghoz kapcsolódó tanulmányi séták, kirándulások**
Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók megismerési sajátosságai megkívánják, hogy az ismeretanyag elsajátítását konkrét, gyakorlati tevékenységekkel alátámasztva végezzék, ezért diákjaink számára a tanulási tevékenységek közül kiemelt jelentőséggel bír a közvetlen megfigyelés, az aktív részvétellel történő tapasztalatszerzés. Ha konkrét, gyakorlati cselekvés során, a személyes élményekre, felfedezésekre építve jutnak el a bonyolultabb gondolkodási műveletig, hatékonyabban fejleszthető globális gondolkodásuk. A tantervi, műveltségi anyag elsajátításában központi helyet kap a sokféle tanulási környezet, amely motiválttá, befogadásra nyitottá teszi az eltérő, kevert képességstruktúrával rendelkező tanulókat, felkeltve kíváncsiságukat a természeti, technikai környezet iránt, miközben kognitív képességeiken kívül fejlődnek szociális, emocionális képességeik is.

Tanulmányi séták, kirándulások évfolyamonként

Év-folyam	Tanterv		Tanulmányi séta/kirándulás		Költség
	Ismeretek	Fejlesztési követelmények			
1-2.	Változatos élővilág: Zöldségek Gyümölcsök	Séta a piacon, zöldségesboltban	<u>1. évfolyam</u> Zöldségbolt – Kaposvár	<u>2. évfolyam</u> Vásárcsarnok – Kaposvár	utazási költség
	Növények, állatok a környezetünkben Az élőlények élőhelyei, táplálkozása, táplálkozási módok	Az állatok élőhelyeiről közvetlen tapasztalatszerzés.	Vadaspark – Bőszénfa	Katica tanya – Patca	utazási költség, belépőjegy
	A közvetlen környezet életközösségei: Park, erdő, mező, víz, vízpart A Föld szépsége, egyedisége: A közvetlen környezetben előforduló parkok, erdők, vizek Természetvédelem	Közvetlen tapasztalatszerzés kirándulások, séták során. Sétákon, kirándulásokon részvétel. A természet értékeinek védele – konkrét példák megismerése.	Deseda tó és parkerdő – Somogy-aszaló	Deseda tó és parkerdő – Toponár	utazási költség
3-4.	Információ: Jel, jelzés, információ Tér, idő, nagyságrendek: A lakóhely közigazgatási, kulturális, egészségügyi intézményei	Színházlátogatás Múzeumlátogatás. Könyvtárlátogatás. Tanulmányi séták.	színház, múzeum	színház, múzeum, könyvtár	utazási költség, belépőjegy

	A vadonélő állatok testfelépítése, testrészei	Tanulmányi séták, kirándulások, megfigyelések, tapasztalatok megfogalmazása	Úti cél: Állatkert – Veszprém	utazási költség (busz)
	Főbb állatcsoportok Madár, emlős, rovar	Az állatok jellemzőinek megfigyelése a kültakaró, mozgás, végtagok, táplálkozás, szájszerv, érzékelés, szaporodás szerint.	Útközben: Dunántúli középhegység, Balaton	belépőjegy
	Magyarország domborzata	Tapasztalatok szerzése séták, kirándulások alkalmával.		
	A víz szerepe A víz előfordulása a természetben folyóvíz, tó	A víz mint életfontosságú anyag tudatosítása.		

Tervezett kirándulások a felső tagozaton és a szakiskolában

5. osztály- Szenna

A kirándulást Szennába, a falumúzeumba tervezzük a hon- és népismeret tantárgyhoz kapcsolódóan, ahol tananyag a paraszti ház, a falusi élet a múltban, a falusi háztartás.

6. osztály-Szigetvár, Pécs, Mohács

Történelem tantárgyhoz kapcsolódóan a lakóhelyünkhöz közel található végvári küzdelmek kiemelt helyszíneinek - Szigetvár, Mohács- megtekintését tervezzük.

Pécsett a török életforma hazánkban megmaradt emlékeivel ismerkedhetnek a tanulók.

Földrajz tantárgyhoz illeszkedve ez az útvonal fontos környezetünk társadalmi- gazdasági életének, a tájanként eltérő természeti feltételeknek, lehetőségeknek, a hazai tájak természetföldrajzi jellemzőinek, felszíni formáknak megfigyelése céljából.

7. osztály-Nikla, Balaton, Kis-Balaton, Keszthely

A történelem tananyag alapján hazánk jelentős, kiemelkedő személyiségeivel, azok életével életük fontos állomásaival ismerkedhetnek meg a tanulók, ezért a lakóhelyünkhöz közelebb eső emlékhelyekkel ismertetjük meg a gyerekeket.

A kirándulást Niklára a Berzsenyi házba, Keszthelyre a Festetics kastélyba tervezzük, érintve a Kis-Balatont, mint hazánk jelentős tájvédelmi körzetét.

Földrajz tantárgyhoz kapcsolódóan célunk a felszíni vizek- állóvizek, országrészek természetföldrajzi jellemzőinek, a társadalmi- gazdasági hatások regionális példa alapján történő megfigyelése.

A kirándulás további célja a tapasztalatszerzés a környezet, a természeti értékek védelméről, a környezetkárosító anyagokról, azok hatásairól.

8. osztály, 9-10. osztály- Budapest

Tanulmányaik során a tanulók megismerik az ország fővárosának irányító szerepét.

A történelem tantárgy kereteiben szerzett ismeretek - a II. világháború utáni Magyarországról, a kommunista diktatúráról- megszilárdítását célozza a Budapestre tervezett kirándulás, melynek egyik állomása a Terror- háza, valamint az Országház a koronázási jelvények megtekintésével.

A földrajzi ismeretek elmélyítését biztosítja a nemzeti kultúra, a szellemi és gazdasági termékek, történelmi, kulturális és vallási hagyományok, a hungarikumok megtekintése.

Az utazás tartama alatt, valamint a városnézés közben lehetőség nyílik hazánk természeti adottságai és a társadalmi élet kapcsolatának, a gazdasági ágazatok szerepének, az idegenforgalmi vonzerőnek a megfigyelése.

A tanulóknak alkalma nyílik az életmódok (városi- nagyvárosi) összehasonlítására.

Autista csoportok- Pécs

Pécsi városnézés, állatkerti séta - a vadon élő állatok testfelépítésének, testrészeinek megfigyelése, tapasztalatok szerzése. Környezettudatos magatartás, társas kapcsolatok, kommunikáció fejlesztése.

Foglalkoztató csoportok - Fonyód

A Balaton megismerése, a tanult elméleti ismeretek gyakorlatban történő megtapasztalása. Közösségépítés, tapasztalatszerzés, környezettudatos magatartás fejlesztése.

3. TANKÖNYVEK, TANESZKÖZÖK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK KIVÁKASZTÁSÁNAK ELVEI

A pedagógusoknak a tankönyvek kiválasztását az igazgató által meghatározott határidőig meg kell tenniük. *Csak olyan tankönyvet, munkafüzetet, segédeszközt használunk, amelynek alkalmazásával a szakmai munkaközösség egyetért.* A tankönyvfelelős a jogszabályokban meghatározott határidőig elkészíti a tankönyvrendelést.

Tanulóink a tankönyveket alanyi jogon térítésmentesen kapják.

1. A tankönyvek kiválasztásának elvei:

- a tananyagok egyezzenek meg a helyi tanterv tanítási tartalmaival (használhatóság elve),
- legyenek szemléletesek, igazodjanak a fogyatékoság korlátaival,
- legyenek alkalmasak az önálló tanulásra (analógia, algoritmus),
- legyenek tartósak, jó minőségűek
- egymásra épüljenek, a tankönyvekhez munkafüzet is tartozzon a megerősítés, a gyakorlás, a tanuló önálló munkáltatása, a tudás ellenőrzése végett.

2. A taneszközök, tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei:

- legyenek célszerűek,
 - könnyen kezelhetők,
 - egészségre ártalmatlanok,
 - jó minőségűek, tartósak,
 - beszerzésük igazodjon a szülők lehetőségeihez,
 - együttes súlyuk igazodjon a tanulók fizikai teherbíró képességeihez.
-
- A taneszközök kiválasztásánál elsődleges a tanulói manipulatív eszközök beszerzésére törekvés, hangsúlyozott a csoportos tanulási folyamat, amely hatékonyan támogatja az egyén tanulási képességének és a kooperatív technikák fejlesztését.
 - A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra, valamint a technika, életvitel és gyakorlat.
 - A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

4. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Az intézmény a tanulók számára a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Heti 5 tanórai testnevelés, továbbá szabadon választható délutáni sportfoglalkozások biztosítják a mindennapos testedzés megvalósulását.

A mindennapi testedzés formái

- a kötelező tanórai foglalkozások
 - testnevelés, mozgásnevelés
- a nem kötelező tanórai foglalkozások
 - napközis foglalkozások
 - az iskolai sportköri foglalkozások
- a tanórán kívüli foglalkozások:
 - szakkör,
 - egyéni és kiscsoportos mozgásfejlesztés
 - szabadtéri játékok
 - versenyek

5. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel
- testnevelési órákon

1-4. évfolyam

A fizikai, kondicionális, motoros képességek felmérése az év folyamán 2 alkalommal történik. A szeptemberi felmérésből képet kapunk a tanulók aktuális fizikai állapotáról, a hangsúlyosan fejlesztendő képességekről, területekről, a fejlesztések kiinduló szintjéről.

A májusi mérés során azt mérjük, hogy tanulóink mennyit fejlődtek a rendszeres mozgásgyakorlás során.

A következő felméréseket végezzük:

1. gyorsaság: 60m síkfutás állórajttal (eszköz: stopperóra, bója)
2. állóképesség: 6 perc kitartó futás – a megtett távolság jegyzése (eszköz: stopperóra, mérőszalag, bója)
3. erő- hasizom: 30mp alatti felületek száma (eszköz: stopperóra, tornaszőnyeg)
4. erő- kar és törzs izmai: folyamatosan végzett fekvőtámaszok száma
5. erő- lábizom ill. ugróerő: helyből végzett távolugrás páros lábbal (eszköz: mérőszalag, bója)
6. lazaság, hajlékonyság: ülésben nyújtott lábbal végzett előrehajolás, előrenyúlás centiméterben (eszköz: zsámoly, mérőszalag)

A felméréseket úgy végezzük, hogy a tanulóknak legyen idejük közben a pihenésre, regenerálódásra.

5-8. évfolyam

Fizikai fittségi mérés

Az Nkt. 80. § (9) bekezdése alapján minden tanévben országos mérés, értékelés keretében gondoskodunk a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatáról.

A tanulók fizikai állapotának felmérését az iskola a **NETFIT** (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt) alkalmazásával végzi.

- A tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi.
- Szem előtt kell tartani, hogy iskolánk tanulói sajátos nevelési igényükből adódóan egy-egy teszt végrehajtását nem tudják a leírtaknak megfelelően, szabályosan végrehajtani. Ebben az esetben az egyes feladatokat a fizikai vagy mentális problémák miatt csak speciálisan adaptált formában, vagy megfelelő asszisztencia segítségével, szélsőséges esetben pedig egyáltalán nem lehet megvalósítani.

A NETFIT FITTSÉGI PROFILJA ÉS TESZTJEI (ÁTTEKINTÉS)		
Fittségi profil megnevezése	Fittségi tesztfeladat megnevezése	Vizsgálat
Testösszetétel és tápláltsági profil	Testtömeg mérése	Testtömegindex (BMI)
	Testmagasság mérése	
	Testzsírszázalék-mérés	Testzsírszázalék
Aerob fittségi (állóképességi) profil	Állóképességi ingafutás teszt (15 méter)	Aerob kapacitás
Vázizomzat fittségi profil	Ütemezett hasizom teszt	Hasizomzat ereje és erőállóképesség
	Törzsemelés teszt	Törzsfeszítő izmok ereje
	Ütemezett fekvőtámasz teszt	Felsőtest izomereje
	Kézi szorítóerő mérése	Kéz maximális szorító ereje
	Helyből távolugrás teszt	Láb robbanékonysága
Hajlékonysági profil	Hajlékonysági teszt	Térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

6. ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERÜNK

Általános jellemzők

Alapelvek

Tanulóink ellenőrzése, értékelése egységes elvek alapján történik.

Jellemzői:

- Az intézmény pedagógiai programjára épül.
- Folyamatos és motiváló hatású, a tanuló állapotának megfelelően differenciált.
- Egyénre szabott, konkrét és az egész személyiséget figyeli.
- A személyiség alakulására, az attitűd fejlődésére is irányul.
- Pontosan feltárja a pozitívumokat és a hiányosságokat a tanulási képességek területén.
- Megoldási módokat ad a javításra.
- A szóbeli és írásbeli értékelés, ellenőrzés komplex egységet alkot, esetenként más tevékenységi formákat preferál.
- A tanulás-tanítás egész folyamatát végig kíséri a diagnosztizálás és ennek dokumentálása.

Ellenőrzési rendszerünk

Az ellenőrzési rendszerünk két nagyobb területet ölel fel:

- az adott tantárgyhoz, tanulmányi munkához kapcsolódó ismeretek, tevékenységek és képességek ellenőrzését,
- a tanulók személyiségfejlődésének, szocializáltsági mutatóinak, attitűdjének folyamatos alakulását nyomon követő ellenőrzését.
- Az autista, autisztikus tüneteket mutató, valamint a fejlesztő nevelésben részt vevő tanulók értékelése külön program szerint történik

6.1. A tantárgyhoz, a tanulmányi munkához kapcsolódó ellenőrzés

típusai	gyakorisága	dokumentálása, nyilvánossága
Szóbeli feleltetés (differenciáltan) főleg a felső tagozaton	a gyakorlást, a rögzítést, megerősítést követően	nyilvános szóbeli visszajelzés a tanulónak, önértékelés alkalmazása a felsőben
Írásbeli munka feladatlap, munkalappal (differenciáltan, segítségnyújtással)	folyamatosan a tanítás-tanulás didaktikai egységeiben, segítségnyújtás	a tanórákon folyamatosan feljegyzés készítése tanulói teljesítményről, önállóságról
Házi feladat (differenciáltan a fejlettségnek megfelelő tartalommal és terjedelemmel)	folyamatosan a gyakorlást és megerősítést szolgálva	tanári ellenőrzés, önellenőrzés, feljegyzés a tanuló munkájáról
tárgy, produktum, gyűjtőmunka, szorgalmi munka	témához, tematikus egységhez kötötten	nyilvános, közösség előtt, szóbeli, írásbeli visszajelzés dokumentálás

6.2. A tanulók személyiségfejlődése, szocializáltsága, attitűdje, fejlődésének mérése, ellenőrzése

területei	színterei	módszerei és dokumentációja
Aktivitás, együttműködés tanórán és tanórán kívül	a tanórán, a tanórán kívül (napköziben külső programokon, játékokban, sportban, vetélkedőkön) a családban	megfigyelés, produktumok elemzése, beszélgetés, családlátogatás
Együttélési normák, szabályok követése iskolában és iskolán kívül, külön figyelemmel a tanuló osztályközösségen belül betöltött helyére, szerepére	tanórán, napköziben, szünetben, szabadidőben, iskolán kívüli helyszíneken	megfigyelés, visszajelzés az adott esetben, tapasztalatok gyűjtése a családtagoktól, feljegyzés készítése, szociometriai vizsgálat
Feladatvállalás és viszonyulás a munkához	iskolában, osztályban, családban	folyamatos megfigyelés visszacsatolás, kommunikáció,
Reális önismeret kialakítására való törekvés	5., 7., 9., 11. évfolyamon	beszélgetés egyénileg, kiscsoportban, a családtagokkal történő konzultáció, feljegyzés készítése, kérdőív
Egészséges életmód iránti attitűd mérése	4., 8., 12. évfolyam végén	kérdőív a kiértékeléséről írásbeli feljegyzés készítése

6.3. A tanulók tudásának mérése

A tanulók tudásának, képességeik fejlődésének, fejlettségének mérésére saját feladatbankot használunk, amelyet a helyi tantervi követelményekre építve állítunk össze, évenként felülvizsgáljuk, és a tanulói szükséglet szerint módosítjuk, kiegészítjük.

A mérést kettős céllal alkalmazzuk:

- félévi és az év végi teljesítménymérésekre
- diagnosztikus mérésekre

6.3.1. A félévi és év végi mérések

A méréshez használt feladatbank (tesztek) elkészítésének szempontjai

- a feladatok a begyakorolt, a megerősített ismeretanyagra épüljenek,
- különféle teljesítményszintekhez készüljenek, adjanak lehetőséget a differenciálásra,
- a feladatok – az ismereteken túl – mérjék a tanuló önállóságát, a tevékenységének szintjét, viszonyulását, attitűdjét, munkatempóját, írásbeli munkája külalakját, feladat-megértési képességét,
- a mérőeszköz csak a tanuló által megismert, elsajátított munkaszokásokat, tanulási módokat és eszközhasználatot kérje számon,
- a mérőeszközök csak a tanulók által ismert, begyakorolt algoritmusokat, feladat-megoldási módokat tartalmazzanak,
- minden tanuló fejlettségének megfelelően kapjon segítséget, manipulációs, képi eszközt a feladatmegoldáshoz.

A mérés eredményeinek ellenőrzésébe minden tanuló bekapcsolódik, gyakorolva az önellenőrzést.

Az adatok elemzése évfolyamonként, ha indokolt, munkaközösségi szinten valósuljon meg.

6.3.2. Diagnosztikus mérés

Diagnosztikus mérést alkalmazunk a helyzetfeltárás céljából, a nevelési-oktatási folyamat adott szakaszába lépéskor, az iskolakezdetkor, tanév elején, vagy egy-egy új tanuló érkezésekor, illetve kirívó eredménytelenség esetén. Diagnosztikus méréssel információkat szerzünk a tanulók képességeiről, előzetes tudásáról, ismereteiről. Ezek hatékony segítséget nyújtanak a pedagógiai tervező munkához, a tanmenetek, tematikus tervek és fejlesztő programok írásához, a rehabilitációs órákhoz. A diagnosztizálás a tanítás-tanulás folyamatát végig kísérő gyógypedagógiai tevékenység, amely terápiás célokat szolgál a tanulók között fennálló különbségek, sérülések miatt.

A tartós fejlesztésre, rehabilitációs foglalkozásra szoruló tanulók esetében egyéni fejlesztési tervet készítünk a diagnosztizálás alapján. Itt történik az állapot és a fejlesztés eredményeinek rögzítése is.

6.4. A tanulók értékelése

A tanulók teljesítményének értékeléséhez rendelkezésünkre állnak a tanítás-tanulás folyamatában alkalmazott ellenőrzések, a mérések eredményei.

Iskolánkban az értékelés elsődlegesen a tanuláshoz való pozitív viszony, a motiváltság, a közösségben elfoglalt státusz megerősítését, pozitív irányú elmozdulását segíti. Hozzájárul az önismeret képességének alakításához, az önelfogadáshoz, a szülői elfogadáshoz.

Értékelési rendszerünkben kiemelten kezeljük:

- a tanuló önmagához mért fejlődését az ismeretek elsajátítása, a képességek minőségi, mennyiségi gyarapodása terén,
- a tanuló szociális képességeinek, magatartásának, viselkedésének fejlődését. Ehhez figyelembe vesszük az iskolai és a kollégiumi Házirend szabályait, mely részletesen tartalmazza az iskolai élet szokáskultúráját, hagyományait, jogokat és kötelességeket.
- a tanuló iskolán kívülről hozott, az iskolai követelményeken túli tudását, más területen megmutatkozó képességeit, arculatát.

6.4.1. Fejlesztő értékelés

A nevelési és oktatási céljaink eléréséhez a fejlesztő értékelést alkalmazzuk.

Célunk

- minden tanítványunk saját lehetőségének optimumáig jusson el erkölcsi, értelmi és testi-lelki fejlődésében,
- tanulóink eredményesebb tanulásának elősegítése,
- nem a minősítés, hanem a tanulási hibák és nehézségek differenciált feltárása, a tanulási folyamat – a tanuló - segítése, fejlesztése, a javítási lehetőségek számbavétele.

A fejlesztő értékelés folyamatának során nem a tudás egészét, hanem a részfolyamatokat, a tudás bizonyos elemeit értékeljük. Értékelésünk a tanuló számára nyújt visszajelzést erősségeiről és hiányosságairól, fejlődésének lehetőségeiről, figyelembe véve egyéni haladását, az önfejlesztésre, énképre, önértékelésre hatva.

6.4.2. A formatív értékelés

A formatív értékelés célja a nevelési-oktatási folyamat közben jelentkező tanulási nehézségek feltárása. Így lehetőség nyílik azonnali korrekcióra. Megerősítő szerepe is van. Folyamatosan visszajelzést kapunk munkánk hatékonyságáról, a tanuló taníthatóságáról, tanulási képességeinek fejlődéséről.

6.4.3. Szummatív értékelés

Szummatív értékelést alkalmazunk egy-egy nagyobb témakör lezárásakor, félévkor, év végén, egy tantárgy tanulásának befejezésekor. Funkciója az eredmények megállapítása, összevetése a kitűzött célokkal.

A dolgozatírás időpontját 1 héttel előbb közölni kell a tanulókkal. A témazáró dolgozatok időpontját úgy kell betervezni, hogy 1 tanítási napon legfeljebb 2 tantárgyból írjanak dolgozatot a tanulók. Az értékelést 10 tanítási napon belül ismertetni kell a tanulókkal.

6.4.4. Az értékelés formái és rendszeressége

- ***Személyes, szóbeli értékelés***

- tanítási órákon, hetenkénti visszajelzés a tanuló teljesítményének megerősítésére
- tanórán kívüli helyzetekben
- a szaktanárok és az osztályfőnök által az évközi érdemjegyek és osztályzatok megállapításakor
- fogadóórákon
- az osztályfőnök által a napló és ellenőrzők havi felülvizsgálatakor
- az iskola által szervezett programok értékelésekor (kirándulás, színházlátogatás, iskolai műsorok, vetélkedők kapcsán)
- igazgató vagy igazgatóhelyettesek által (kiemelkedő eredmények, fegyelmi vétségek kapcsán)

- ***Szöveges értékelés írásban***

- a kapott érdemjegyek mellé egyénre szóló, írásbeli szöveges értékelés készülhet a szülő kérésére
- a szaktanár vagy az osztályfőnök által, kiemelkedő teljesítmény vagy fegyelmi vétség esetén
- külső felkérésre készített minősítések, vélemények (gyermekvédelem, rendőrség, bíróság, pályázatok stb...)

6.5. A tanulók teljesítményének minősítése a tanulásban akadályozott és az értelmileg akadályozott tanulókra vonatkozóan

Az **első évfolyamon** félévkor és év végén, valamint a **2. évfolyamon félévkor** szóveges értékeléssel minősítjük a tanuló teljesítményét. Félévkor és év végén a következő minősítési kategóriákat használjuk:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

Ha a tanuló **„felzárkóztatásra szorul”** minősítést kap, a pedagógusok a szülő bevonásával feltárlják a tanuló fejlődését akadályozó tényezőt, majd javaslatot tesznek azokra az intézkedésekre, amelyek a sikeres továbbhaladáshoz szükségesek.

Ha az intézkedések meghatározásához szükséges, a pedagógus más szakemberek (pszichológus, pszichopedagógus, orvos, szakértői bizottság szakembere) segítségét is kér, az okok feltárásához és a megoldásához.

Ha a tanuló eredményes felkészülése szükségessé teszi, biztosítunk számára heti két alkalommal egyéni foglalkozást.

A szülőt minden esetben tájékoztatjuk azokról a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani a sikeres felzárkózáshoz (egyéni foglalkozás, napközis ellátás a másnapi felkészüléshez, terápiás szolgáltatások, esetleg kollégiumi ellátás).

Az értékelés év közben különböző **szimbólumokkal** (piros pont, csillag stb...) történik adott időegységenként – a tantárgy és tananyag sajátosságaitól függően (naponta, hetente, havonta). Szimbólumok használatára a további évfolyamokon is van lehetőség. E jelképek érdemjeggyé történő átszámítása a szakmai munkaközösségek döntése alapján valósulhat meg.

A **2. évfolyam második félévétől** a tanulók teljesítményét év közben rendszeresen – *legalább havonta egyszer* – érdemjeggyel értékeljük. Ezen túlmenően érdemjeggyel értékeljük a helyi tanterv alapján készült tanmenetekbe tervezett dolgozatokat, témazáró és félévi felméréket.

A 2. évfolyam év végétől a 8. évfolyammal bezárólag

- év közben az érdemjegyek,
- félévkor és év végén az osztályzatok, a tantárgyi minősítések a következők:
 - jeles 5
 - jó 4
 - közepes 3
 - elégséges 2
 - elégtelen 1
- **Jeles:** A tantervi követelményeket maximálisan teljesíti. A megszerzett ismereteket képes beilleszteni korábbi ismeretei rendszerébe, képes alkalmazni azokat. Összefüggéseket meglát, logikus gondolkodása jó. Tevékenységét érdeklődés, aktivitás, kreativitás jellemzi. Megfigyelései pontosak, képes koncentrálni a feladatra. Önállóan, tempósan dolgozik. Írásképe rendezett, füzetei tiszták. Feleléskor önállóan vagy kis segítséggel képes beszámolni tudásáról néhány összefüggő mondatlall.
- **Jó:** A tantervi követelményeket képességeihez mért erőfeszítéssel teljesíti, tudásáról azonban csak rávezetéssel képes számot adni. A tanulás folyamatában aktivizálható. Megbízható, de kevésbé alkalmazható ismeretek jellemzik. Figyelme erőteljesebb ráhatásokkal tartható ébren, rövidebb ideig képes koncentrálni. Feladatvégzésében segítséget, bátorítást, biztatást igényel. Hiányosságai pótlásában kevésbé motivált. Írásbeli munkái rendezettek, írásképe szép.
- **Közepes:** Az előírt követelményeket közepes szinten teljesíti. Tudása megbízhatatlan, ismeretei felidézésében segítséget, esetleg eszközhasználatot igényel. Verbális kifejező-készsége gyenge. Feladatai elvégzésében állandó segítséget, ellenőrzést igényel. Figyelme rövid ideig tartható ébren, nehezen koncentrálni a feladatra, kevésbé aktív. Teljesítményét egyéb tényezők erőteljesen befolyásolják, ezért teljesítménye hullámzó.
- **Elégséges:** A követelményeknek minimális szinten felel meg. Feladattudata kialakulatlan. Figyelemkoncentrációja alacsony szintű, rövid ideig tartó. Gondolkodása fejletlen, verbális megnyilvánulásai, tanulási motivációja alacsony szintű. Feladatok végzésére önállóan nem képes.
- **Elégtelen:** A tantervi követelményeket nem képes teljesíteni. Lemaradás tapasztalható minden területen, amely leginkább a hanyagságból, a tanulás iránti közömbösségből, alacsony szintű feladattudatból fakad.

A kiemelkedő tantárgyi teljesítmény esetén tantárgyi dicséret is adható, mely a jegyzet rovatba beírandó.

6.5.1. Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés követelményei és formái

A számonkérés formái, a beszámoltatások rendje

Szóbeli:

- Kérdésekre adott válaszok (egyénenként és frontálisan egyaránt)
- Beszélgetés (vita)
- Felelet

Írásbeli

- Röpdolgozat
- Tematikus felmérés egy adott téma rendszerezése után
- Félévi, év végi „nagydolgozat”.

Technikai tevékenységhez kötött

- A vizuális ábrázolás különböző technikái
- Dekorációs technikák.
- Különböző munkatevékenységek
- A fentiekhez kapcsolódó írásbeli és szóbeli magyarázatok

A hagyományostól eltérő tanulásszervezéshez kapcsolódó beszámoltatási formák

- A kooperatív technikák alkalmazásakor a párban, csoportban elfoglalt hely megfigyelése, az egyénileg, vagy inspirálásra vállalt feladat milyensége, kivitelezése.
- A projekt végeredményeként megjelenő produktum elemzése, értékelése

A beszámoltatás elvei

- A számonkérés folyamán is figyelembe vesszük a tanuló egyéni sajátosságait, fogytékosságának jellemzőit.
- A **szóbeli** beszámoltatás során is érvényesül a pozitívumokra való támaszkodás, a segítő jelleg.
- Azok a tanulók, akik szóban nem, vagy nagyon nehezen nyilvánulnak meg, tudásukról **írásban** adnak számot, és fordítva is történhet a beszámoltatás – írás helyett szóban.
- A **gyakorlati** produktum, valamint a testi képességeket is igénylő feladatok számonkérése során (testnevelés, rajz, gyakorlati foglalkozás) figyelembe vesszük a tanuló sajátos fizikai adottságait is, ehhez mérten határozzuk meg a kritériumokat.
- Az egyéni számonkérés mellett a csoportmunkát, mint **csoportos számonkérést** is alkalmazzuk, ennek pozitívuma, hogy oldja a „felelés” feszültségét, bátrabbá válik a félénk, visszahúzódó tanuló.

6.5.2. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- Első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.
- A tanuló részére engedélyezhető az iskola első évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne, az engedély megadásáról a kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.
- A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével két évfolyamra megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.
- A mentesítést az értékelés és minősítés alól, vagy az egyéni adottságához, fejlettséghez igazodó egyéni továbbhaladás az illetékes szakértői bizottság javaslatára az igazgató engedélyezi. Egyéni továbbhaladás esetén - a szakértői vélemény alapján - az engedélyben meg kell határozni, mely tárgyból, mely évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak teljesíteni az adott követelményeket
- A szülőt tájékoztatni kell a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani gyermeke eredményes felkészüléséhez.
- az előírt követelményeket nem teljesítette, de egyéni adottságai, fogytékossága súlyosságának figyelembevételével a nevelőtestület döntése alapján.

6.5.3. Évfolyamismétlés

Évfolyamot ismételi a tanuló az alábbi esetekben

- háromnál több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.
- a javítóvizsgán elégtelen osztályzatot kapott, vagy a javítóvizsgán nem jelent meg,
- jogszabályban meghatározott hiányzás miatt,
- 1. évfolyamon csak szülői kérésre, vagy ha az igazolt és igazolatlan hiányzás együtt meghaladja a 250 órát.

6.6. A magatartás és szorgalom minősítési, értékelési rendszere

Alapelvek:

- Segítse az iskola nevelési és oktatási céljainak elérését.
- Segítse a tanulók önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre.
- Mindig személyre szabott legyen.
- Az értékelés általában az iskolai tevékenységre vonatkozzon.

Az értékelés módja

- Az osztályfőnökök havonta a 2. évfolyammal kezdődően egy osztályzattal értékelik a tanulók magatartását, szorgalmát. Ehhez összegzi a napközis nevelő, az osztályban betanító pedagógusok véleményét, észrevételeit, az osztály véleményét, s ezután dönt.
- Félévkor, év végén szövegesen minősítjük a tanulók magatartását, szorgalmát, ezt az osztályozó konferencia hagyja jóvá.

Értékelés

magatartás: példás (5)
jó (4)
változó (3)
rossz (2)

szorgalom: példás (5)
jó (4)
változó (3)
hanyag (2)

A magatartás és szorgalom értékelése, minősítése

Magatartás

Értékelési szempontok:

- A házirend és az iskolai elvárások, normák elfogadása, betartása, a közösséghez és annak tagjaihoz való viszony az együttélés, a társas kapcsolatok, a közösségi normák elfogadása az iskolán belül és kívül
- a tanuláshoz való viszony
- az iskola képviselete

A minősítéshez kapcsolódó követelmények

Magatartása példás

A házirendet betartja, az osztály közösségének életében aktívan részt vesz. Udvarias, nevelőivel, társaival szemben segítőkész, tisztelettudó.

Magatartása jó

A házirendet kisebb hiányosságokkal betartja, az osztály közösségébe beilleszkedett, felkérésre szívesen vállal feladatot.

Magatartása változó

A házirend szabályait többször megszegte, ezért osztályfőnöki figyelmeztetésben részesült. Más véleményét nehezen fogadja el, külső segítséggel azonban képes a megegyezésre. Az osztálytársakkal nehezen működik együtt (szívesen foglalatoskodik egyedül).

Magatartása rossz

A házirend szabályait gyakran megszegte, melyért igazgatói intésben részesült. Más véleményét nehezen fogadja el, a felnőttekkel és a társaival kötött megállapodásokat gyakran nem tartja be, de együttműködésre törekszik (együttműködésre nem törekszik). Viselkedése fegyelmezetlen, esetenként durva.

A magatartás, a szorgalom értékelésénél maximálisan figyelembe vesszük az önmagához képest elért pozitív változást, fejlődést, amelynek szóban és írásban történő dokumentálással adhatunk nagyobb súlyt.

A szorgalom

Értékelési szempontok

- a motiváltság
- az egyes tantárgyak követelményeinek eléréséhez tett erőfeszítés, akarat
- többletfeladatok vállalása, ellátása
- a közösségért végzett munka, a társak megsegítése, a kisebbek gondozása.

A minősítéshez kapcsolódó követelmények

Szorgalma példás

A tanulmányi munka során érdeklődő, figyelmes. Önálló feladatvégzésre (kevés segítséggel) képes, feladatvégzésben kitartó, pontos. Házi feladatait gondosan készíti el. Az osztályközösségért szívesen, önállóan dolgozik, társait segíti.

Szorgalma jó

A tanulmányi munka során többnyire érdeklődő, figyelmes. Önálló feladatvégzésre (kevés/sok segítséggel) képes, feladatvégzése még bizonytalan. Házi feladatait nem elég gondosan készíti el. Az osztályközösségben a rábízott feladatokat ellátja, társait általában segíti.

Szorgalma változó

A tanulmányi munka során érdeklődése, figyelme gyakran ingadozik. Önálló feladatvégzésre (kevés/sok segítséggel) képes, feladatvégzése (néha/gyakran) lassú/kapkodó, felületes. Házi feladatait gyakran hiányosak. Az osztályközösség munkáját, társait időnként segíti.

Szorgalma hanyag

Érdeklődését nehéz felkelteni, figyelme gyakran ingadozik. Önállóan (kevés/sok segítséggel) dolgozik, feladatvégzésében nem kitartó. Házi feladatait gyakran felületesen, hiányosan (nem) készíti el. Az osztályközösség munkáját ritkán segíti. Felszerelésére, holmijára nem fordít kellő figyelmet.

6.7. A jutalmazás elvei

A jutalmakat, elismeréseket tanulóinknak a tanév ünnepélyes zárásakor nyilvánosan az intézmény vezetője adja át. A nyári szünet idején történt események – pl. sportverseny – értékelése, jutalmazása az ünnepélyes tanévnyitón történik.

A jutalmazottakat a nevelőtestület választja ki az osztályfőnökök, szaktanárok javaslata alapján. A közösségi tevékenységért jutalmazottakra a DÖK is tehet javaslatot. A jutalmazott tanulónak nem lehet 5 óránál több igazolatlan hiányzása egy tanév alatt.

Iskola tanulói előtti elismerést, tárgyi jutalmat kaphatnak a kiemelkedő teljesítményt elért diákok:

- kiemelkedő tanulmányi munkáért
- kiemelkedő szorgalomért, példamutató magatartásért
- tanulmányi versenyeken elért helyezésekért
- sportban elért kiemelkedő teljesítményért
- kulturális, művészeti területen elért, díjazott teljesítményért
- közösségért végzett kiemelkedő teljesítményért

Jutalmat, elismerést kaphat közösség is valamilyen közösen végzett kiemelkedő munkáért, teljesítményért, pl. sport vagy tanulmányi versenyre szerveződött csapat, kiválóan működő osztályközösség, stb.

Az iskolában – a tanév közben – elismerésként a következő dicséretet adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- főigazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

A jutalmak formái

- könyvjutalom
- tárgyjutalom
- oklevél
- kedvezmények

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért
- példamutató magatartásért
- kiemelkedő szorgalomért
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell vezetni.

- Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók főigazgatói dicséretben részesülnek.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói munkaközösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A felsorolt dicséretre, jutalmakra az iskola bármely pedagógusa javaslatot tehet. A jutalmak odaítéléséről az erre jogosult nevelő (szaktanár, napközti és délutáni foglalkozásokat vezető, osztályfőnök, főigazgató) dönt.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni, illetve az osztálynapló megjegyzés rovatába be kell jegyezni.

6.8. A szülők tájékoztatása a tanulók eredményeiről

A szülők tájékoztatása a tanulók előmeneteléről történhet szóban – szülői értekezleteken, fogadóórákon, nyílt napon, családlátogatás alkalmával – írásban az üzenő- és tájékoztató füzetben, bizonyítványban - egyéni beszélgetés során is.

Az első évfolyamon főleg a tanulók beilleszkedéséről, a társaikhoz, a felnőttekhez és az egyes tantárgyakhoz való viszonyukról, feladattudatukról adunk tájékoztatást. Az ötödik évfolyam első negyedévében a felső tagozatos létformához, az új tantárgyakhoz, tanórákhoz való viszonyukat, motiváltságukat értékeljük. A többi évfolyamokon a tanulók önmagukhoz mért fejlődéséről, személyiségjegyeik, szociális kapcsolataik alakulásáról, tanulmányi előmenetelükről tájékoztatjuk a szülőket. A tanulók motiválása, fejlődése érdekében fejlesztési javaslatokat és feladatokat is megfogalmazunk.

Félévkor a tájékoztató füzetben, tanév végén a bizonyítványban tájékoztatjuk a szülőket a tanulók eredményeiről.

7. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

A házi feladat célja: a gyakorlás, az ismeretek megerősítése, a tanultak rögzítése, a tanult ismeretek szinten tartása.

A házi feladat célja: a gyakorlás, az ismeretek megerősítése, a tanultak rögzítése, a tanult ismeretek szinten tartása.

A házi feladatok meghatározásának elvei

- A házi feladatot megfelelő előkészítés, közös értelmezés, a feladat pontosítása, a feladat megoldásához vezető lehetséges megoldás felvázolása előzi meg.
- Hosszabb intervallumra adott feladatoknál – pl. verstanulás, kötelező olvasmányok – a tanuló saját maga tervezheti az időbeosztását a feladathoz.
- A memoriter tanulására legyen elegendő idő, ne egyik napról a másikra kérjük
- A feladatok egyénre szabottak legyenek, igazodjanak a tanulók adottságaihoz.
- Megoldásuk ne legyen megterhelő, ne igényeljen sok időt (kb. napi 1-2 óra)
- A szóbeli és írásbeli feladatok arányosan egészítsék ki egymást.
- A hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat nem „értékelhető” elégtelennel.
- A másnapra való felkészülés általában nem haladja meg a 1,5 órát.
- Hétvégére, tanítási szünetekre nem adunk írásbeli feladatot.
- Amennyiben a tanuló indokolatlanul nem készíti el az írásbeli házi feladatát, azt pótoltatni kell, de ezért tantárgyi elégtelen osztályzatot nem kaphat. A hanyagságot a szorgalom értékelésébe kell beszámítani

Iskolánkban pedagógusaink figyelembe veszik, hogy a tanulók családi körülményei, a szülők alacsony szintű iskolázottsága sok esetben nem teszik lehetővé az otthoni nyugodt, eredményes felkészülést a másnapi tanórákra.

8. A NAT ÁLTAL MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK HELYI SZABÁLYAI

8.1. Pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A bevezető szakasz - 1-2. évfolyam feladatainak megvalósítása

- a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése- egyéni diagnosztikára épülő funkcionális képességfejlesztés
- óvoda-iskola átmenet támogatása – átvezetés az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe, tanulási módszerek kialakításának megalapozása

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- a személyiség éréseinek, az önismeret fejlődésének elősegítése a tanulási, viselkedési szokások elsajátításával, magatartási normák közvetítésével
- a sérülésből, a fogyatékosságból eredő tanulási nehézségek leküzdése a jól működő funkciók továbbfejlődésének segítése individualizált programok, terápiák, differenciáló pedagógiai eljárások alkalmazásával

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- a tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, képesség-struktúrák és tudástartalmak megalapozásának folytatása
- önálló tanulás képességének fejlesztésével az alapvető kultúrtechnikák használatának eszköz-szintűvé tétele
- intenzív személyiségfejlesztés.
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása, együttműködési készség fejlesztése

7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése
- tudáselemek szintetizálása, a képességstruktúra megszilárdítása, a személyiség integritásának növelése
- társadalmi beilleszkedéshez szükséges szociális és cselekvési kompetenciák kialakítása, az önálló életvitelre való alkalmasság megszilárdítása.
- pályaválasztás, pályaaorientáció hangsúlyozása

8.2. Gyógypedagógiai habilitáció – rehabilitáció

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai:

- a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és egyéb fogyatékból, az autizmusból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók korrekciója, kompenzációja
- a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- a fogyatékból típusa, súlyossága, kialakulásának ideje
- a sajátos nevelési igényű tanuló életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei
- a társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel

A habilitációs-rehabilitációs foglalkozásokba az alábbi terápiákat építjük be a gyermekek, tanulók, egyéni szükségleteinek, sérülésspecifikus ellátásának biztosítása érdekében.

A foglalkozások egyéni vagy kiscsoportos formában valósulnak meg.

Mozgásfejlesztés

- Tervezett Szenzomotoros Tréning (TSMT)
- Gyógytorna
- Konduktív pedagógia

A mozgásterápiák hatékonyságát jól felszerelt, speciális eszközökkel ellátott mozgásfejlesztő termekben biztosítják.

Kognitív terápiák

- Sindelar fejlesztő eljárás: óvodás és iskoláskorú gyermekek részképességeit vizsgáló és fejlesztő kognitív terápia
- Logopédiai ellátás

A logopédiai foglalkozásokat külön erre a célra kialakított csoportszobákban biztosítjuk.

Az 1-4. évfolyam kiemelt fejlesztési területei

- **Megismerő tevékenységek fejlesztése**
 - Érzékelés, észlelés: tárgyak, személyek, jelenségek felismertetése, megnevezése
 - Összehasonlítás: tárgyak, képek, jelenségek összehasonlítása tulajdonságaik alapján.
 - Hasonlóság, különbözőség észrevetetése differenciálás: jellemző jegyek alapján tárgyak jelenségek megkülönböztetése, csoportosítása
 - Emlékezet: tárgyak, cselekvések, történetek stb. egymásutániségének megjegyzése, felsorolása stb. figyelem: utasításokra cselekvések végrehajtása.
- **A motoros képesség fejlesztése:**
 - Mozgások, testrészek érzékelése különböző helyzetben, irányok viszonyítása a saját helyzetéhez
 - Finom és nagymozgások gyakoroltatása
 - Mozgás, egyensúlyozás
 - Tér és időbeli tájékozódás:
 - Térbeli helyzetek és megnevezésük
 - Időbeli tájékozódás: időpont, napok stb.
- **Kommunikációs képességek fejlesztése**
 - Beszédre való készítés
 - Helyes beszédtechnika kialakítása
 - Szókincs gyarapítása
 - Olvasási nehézségek leküzdésének segítése
 - Írásmozgás fejlesztése, gyakoroltatása
- **Szociális készségek fejlesztése**
 - Társas kapcsolatok alakításának segítése.
 - Viselkedés, önfegyelem

Az 5-8. évfolyam kiemelt feladatai

- **Gondolkodási, tanulási és a kommunikációs képességek fejlesztése**
 - **Gondolkodási képességek fejlesztése:** a korábban és az újonnan szerzett ismeretek közötti kapcsolatok megteremtése lényeges jegyek kiemelése, összehasonlítás, differenciálás, viszonyítások
 - **Tanulási képességek fejlesztése**
 - Szándékos és önálló tanulás
 - Önálló tanulási módszerek
 - Önellenzés képessége
 - Kitartás, újakezdés, a kudarc leküzdése
 - **Kommunikációs készség**
 - Az összefüggő beszéd készségének továbbfejlesztése, gyakoroltatása, javítása
 - Olvasott szövegek értelmezése
 - Helyesírási hibák javítása

9. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A hit- és erkölcsstan oktatás

Intézményünkben a tanulók, szülők választása alapján tanórai keretekben felekezeti hitoktatás, ill. erkölcsstan oktatása folyik.

A hitoktatás tartalmának meghatározása az adott egyház, és a nevében eljáró jogi személy hatásköre.

Egyéb foglalkozások

Lehetőséget biztosítunk szakkörökön és egyéb szabadidős tevékenységeken, továbbá napközi- és tanulószobai csoportfoglalkozásokon való részvételre.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy a foglalkozásokat egész tanév során látogatni kötelesek, így azokat a választást követően mulasztás tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A kötelező és tanórán kívüli foglalkozásokon a pedagógus választására nincs lehetőség.

10. AZ OKTATÁSSZERVEZÉS SPECIÁLIS FORMÁI

10.1. Az összevont osztályokra vonatkozó szabályok

Az iskolai nevelést-oktatás összevont osztályban történő megszervezésének szabályai

- az órarend kialakítása a magasabb évfolyam óraszámának figyelembevétele
- összevont osztály maximum 4 évfolyam, lehetőleg azonos fogyatékkal küzdő tanulóiból szervezhető
- a közös és osztott órák aránya tantárgyanként és az osztály összetételétől függően változó lehet, ennek megítélése a tanulócsoporthoz munkáját irányító gyógypedagógus kompetenciája.

Mellékletek

- ENYHÉN ÉRTELMI FOGYATÉKOSOK TANTÁRGYI TANTERVE
- KÖZÉPSÚLYOSAN ÉRTELMI FOGYATÉKOSOK TANTÁRGYI TANTERVE